

KRG.0007.7.2026

**UCHWAŁA NR XXVI/146/2026
RADY GMINY W FAŁKOWIE**

z dnia 27 lutego 2026 r.

w sprawie ustanowienia pomników przyrody ożywionej

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 1 i art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 z późn. zm.) oraz art. 44 ust. 1, 2, 3a ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 13), po uzgodnieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Kielcach, uchwala się, co następuje:

§ 1. 1. Status pomnika przyrody otrzymuje drzewo z gatunku dąb szypułkowy (*Quercus robur*) rosnące na terenie miejscowości Fałków za garażami zabudowań wielorodzinnych – ul. Glinianki – działka nr ewid. gr. 1226/24 obręb Fałków.

2. Drzewu nadaje się nazwę własną „Szyrzyk”.

3. Lokalizację, mapę przedstawiającą położenie, dane dendrometryczne i dendrochronologiczne oraz opis pomnika przyrody i dokumentację fotograficzną pomnika przyrody, o którym mowa w § 1 ust. 1 i 2, określa załącznik nr 1 do uchwały.

§ 2. 1. Status pomnika przyrody otrzymuje drzewo z gatunku klon zwyczajny (*Acer platanoides*) rosnące na terenie miejscowości Fałków (w pobliżu szkoły) w pozostałości parku w zespole dworskim – ul. Glinianki – działka nr ewid. gr. 1222/3 obręb Fałków.

2. Drzewu nadaje się nazwę własną „Doliwa”.

3. Lokalizację, mapę przedstawiającą położenie, dane dendrometryczne i dendrochronologiczne oraz opis pomnika przyrody i dokumentację fotograficzną pomnika przyrody, o którym mowa w § 2 ust. 1 i 2, określa załącznik nr 2 do uchwały.

§ 3. 1. Status pomnika przyrody otrzymuje drzewo z gatunku Cis pospolity (*Taxus baccata*) rosnące na terenie miejscowości Fałków przy budynku Oficyny dworskiej w zespole dworskim – ul. Zamkowa – działka nr ewid. gr. 1222/2 obręb Fałków.

2. Drzewu nadaje się nazwę własną „Marian”.

3. Lokalizację, mapę przedstawiającą położenie, dane dendrometryczne i dendrochronologiczne oraz opis pomnika przyrody i dokumentację fotograficzną pomnika przyrody, o którym mowa w § 3 ust. 1 i 2, określa załącznik nr 3 do uchwały.

§ 4. 1. Status pomnika przyrody otrzymuje drzewo z gatunku dąb szypułkowy (*Quercus robur*) rosnące na terenie miejscowości Czeremno, na parkingu zlokalizowanym przy kościele p.w. Nawiedzenia Najświętszej Marii Panny i św. Mikołaja bp – w zespole kościoła parafialnego – ul. Kościelna – działka nr ewid. gr. 1372 obręb Czeremno.

2. Drzewu nadaje się nazwę własną „Mikołaj”.

3. Lokalizację, mapę przedstawiającą położenie, dane dendrometryczne i dendrochronologiczne oraz opis pomnika przyrody i dokumentację fotograficzną pomnika przyrody, o którym mowa w § 4 ust. 1 i 2, określa załącznik nr 4 do uchwały.

§ 5. 1. Status pomnika przyrody otrzymuje drzewo z gatunku dąb szypułkowy (*Quercus robur*) rosnące na terenie miejscowości Starzechowice, w pasie drogowym drogi gminnej – działka nr ewid. gr. 695 obręb Starzechowice.

2. Drzewu nadaje się nazwę własną „Stach”.

3. Lokalizację, mapę przedstawiającą położenie, dane dendrometryczne i dendrochronologiczne oraz opis pomnika przyrody i dokumentację fotograficzną pomnika przyrody, o którym mowa w § 5 ust. 1 i 2, określa załącznik nr 5 do uchwały.

§ 6. Nadzór nad pomnikami przyrody sprawuje Wójt Gminy Fałków.

§ 7. Szczególnym celem ochrony pomników przyrody, o których mowa w § 1-5, jest zachowanie ich wartości przyrodniczych, naukowych, kulturowych, historycznych i krajobrazowych, a także szczególnych cech osobniczych, takich jak wiek, rozmiary i pokrój.

§ 8. W stosunku do pomników przyrody, o których mowa w § 1-5, w ramach czynnej ochrony, ustala się:

- 1) ochronę drzew w obszarze obejmującym ich zasięg korony i systemu korzeniowego;
- 2) możliwość wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych, takich jak:
 - cięcia fitosanitarne i kosmetyczne wykonywane we właściwym dla gatunku terminie oraz w uzasadnionych przypadkach – inne rodzaje cięć,
 - zabiegi chirurgiczne w postaci konserwacji ran, instalacji wiązań w koronie, itp.
 - zabiegi w strefie korzeniowej: nawożenie organiczne, mikoryzacja, napowietrzanie.
- 3) obowiązek monitorowania stanu drzew oraz oznakowania w postaci umieszczonej na pniu tabliczki i uzupełniania jego braków; Zadania, o których mowa w § 8, należą do obowiązków sprawującego nadzór nad pomnikami przyrody.

§ 9. W stosunku do pomnika przyrody, o których mowa w § 1-5, wprowadza się następujące zakazy:

- 1) niszczenia, uszkodzania lub przekształcania obiektu lub obszaru;
- 2) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- 3) uszkodzania i zanieczyszczania gleby;
- 4) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- 5) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych;
- 6) zmiany sposobu użytkowania ziemi;
- 7) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- 8) umieszczania tablic reklamowych.

§ 10. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Fałków.

§ 11. 1. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Świętokrzyskiego.

2. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Świętokrzyskiego.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Piotr Gonerka
Piotr Gonerka

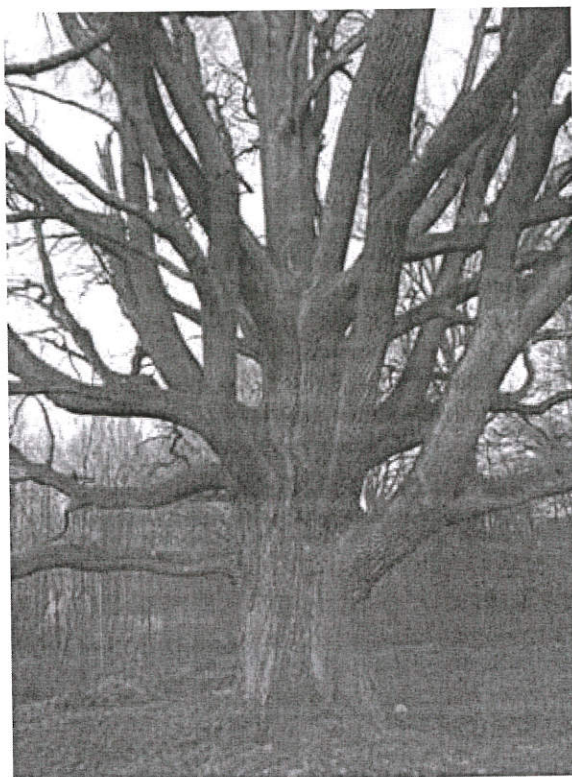
Załącznik Nr 1 do uchwały Nr XXVI/146/2026
Rady Gminy w Fałkowie
z dnia 27 lutego 2026 r.

w sprawie ustanowienia pomników przyrody żywej

Lokalizacja: Fałków, ul. Glinianki, działka 1226/24 obręb Fałków

nazwa własna drzewa	„Szyrzyk”
gatunek (nazwa polska)	dąb szypułkowy
gatunek (nazwa łacińska)	<i>Quercus robur</i>
rok pochodzenia (na podstawie badań Świdrem Presslera)	1826 r.
obwód pnia w pierśnicy	561 cm
wysokość	28 m
współrzędne geograficzne	51°07'57.9"N 20°06'38.1"E w zapisie dziesiętnym: 51.132750, 20.110583
szczegóły lokalizacji	Teren za zabudowaniami gospodarczymi przy ul. Glinianki w Fałkowie
opis drzewa	Drzewo jednopniowe, nisko rozwidlające się na wiele konarów głównych, zachowujące główną oś kłody. Korona kulista, regularna, nisko osadzona. Największe drzewo Fałkowa. Bardzo dobry stan zdrowotny.

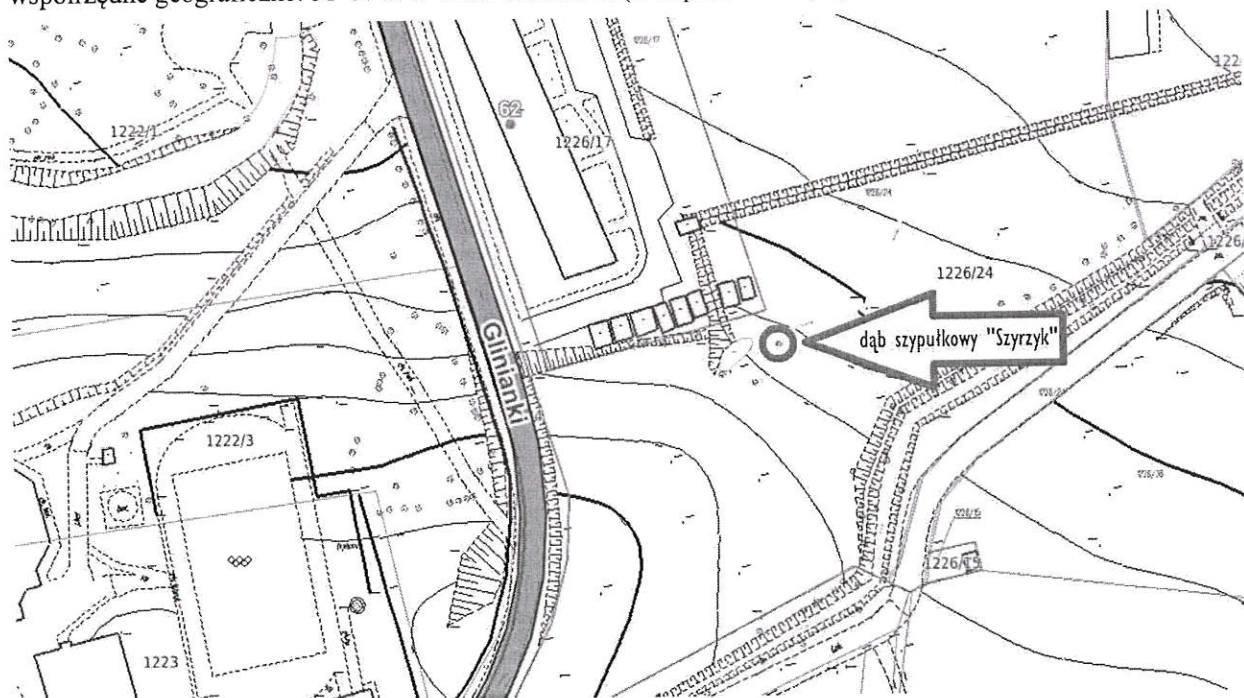

Dąb szypułkowy „Szyrzyk” – widok korony i pnia

POŁOŻENIE POMNIKA PRZYRODY – Dąb szypułkowy „Szyrzyk”

Teren za zabudowaniami gospodarczymi w Fałkowie, przy ul. Glinianki, działka 1226/24, obręb Fałków
współrzędne geograficzne: 51°07'57.9"N 20°06'38.1"E (w zapisie dziesiętnym: 51.132750, 20.110583)

Dąb szypułkowy „Szyrzyk” – lokalizacja pomnika przyrody

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Piotr Gonerka
Piotr Gonerka

Załącznik Nr 2 do uchwały Nr XXVI/146/2026

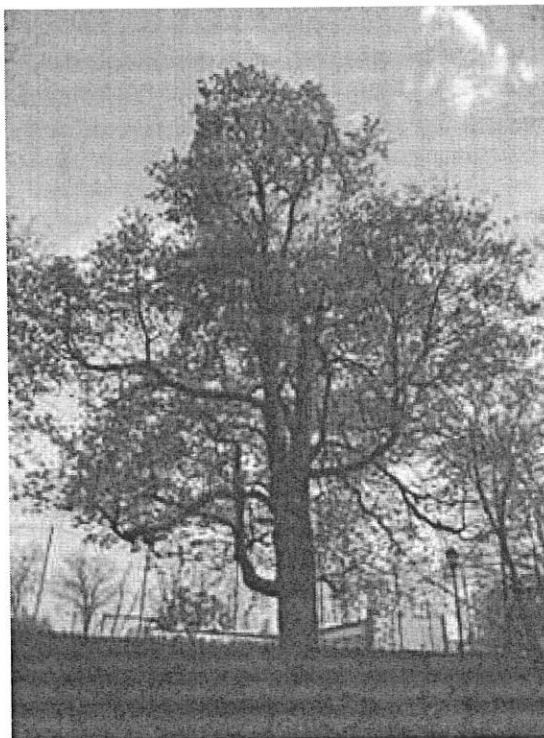
Rady Gminy w Fałkowie

z dnia 27 lutego 2026 r.

w sprawie ustanowienia pomników przyrody ożywionej

Lokalizacja: Fałków, ul. Glinianki, działka 1222/3 obręb Fałków

nazwa własna drzewa	„Doliwa”
gatunek (nazwa polska)	klon zwyczajny
gatunek (nazwa łacińska)	<i>Acer platanoides</i>
rok pochodzenia (na podstawie badań Świdrem Presslera)	1839 r.
obwód pnia w pierśnicy	394 cm
wysokość	30 m
współrzędne geograficzne	51°07'57.7"N 20°06'32.1"E w zapisie dziesiętnym: 51.132694, 20.108917
szczegóły lokalizacji	W pozostałości parku w zespole dworskim (w pobliżu szkoły w Fałkowie)
opis drzewa	Drzewo jednopniowe, charakteryzujące się dwoma przewodnikami rozwidlającymi się pod ostrym kątem oraz kilkoma szerokimi mniejszymi konarami bocznymi rozłożowanymi na różnych wysokościach kłody. Korona wyniosła, szeroka, majestatyczna. Bardzo dobry stan zdrowotny. Drzewo znajduje się w gronie najokazalszych klonów zwyczajnych w Polsce.

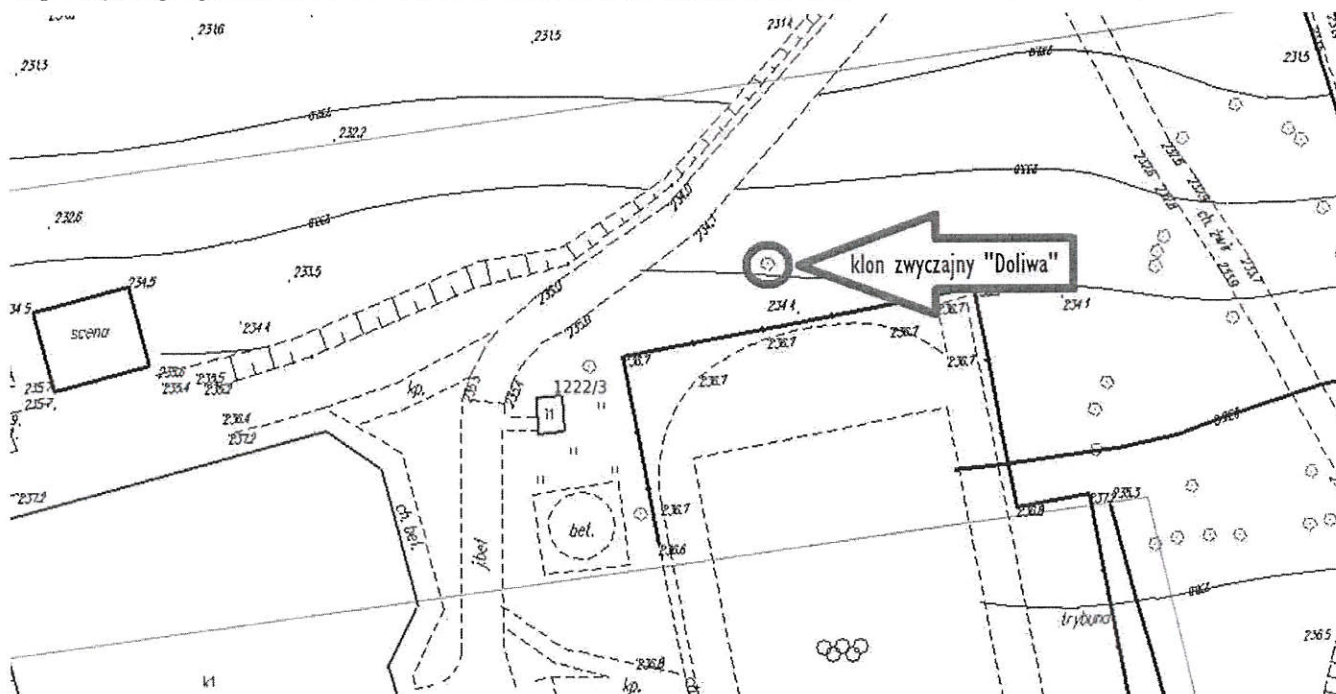

Klon zwyczajny „Doliwa” – widok korony i pnia

POŁOŻENIE POMNIKA PRZYRODY – Klon zwyczajny „Doliwa”

W pozostałości parku w zespole dworskim (w pobliżu szkoły) w Fałkowie, przy ul. Glinianki, działka 1223/3, obręb Fałków

współrzędne geograficzne: 51°07'57.7"N 20°06'32.1"E (w zapisie dziesiętnym: 51.132694, 20.108917)

Klon zwyczajny „Doliwa” – lokalizacja pomnika przyrody

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Piotr Gonerka
Piotr Gonerka

Załącznik Nr 3 do uchwały Nr XXVI/146/2026

Rady Gminy w Fałkowie

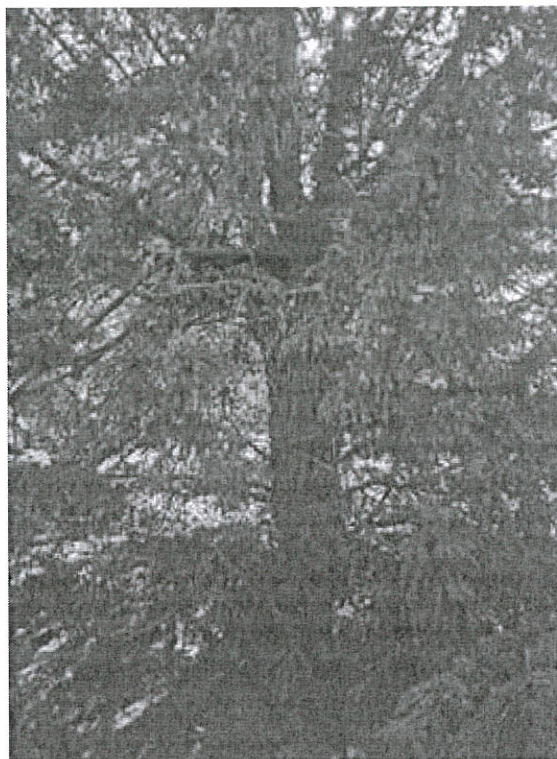
z dnia 27 lutego 2026 r.

w sprawie ustanowienia pomników przyrody ożywionej

Lokalizacja: Fałków, ul. Zamkowa, działka nr ewid. gr. 1222/2 obręb Fałków

nazwa własna drzewa	„Marian”
gatunek (nazwa polska)	Cis pospolity
gatunek (nazwa łacińska)	(<i>Taxus baccata</i>)
rok pochodzenia (na podstawie badań Świdrem Presslera)	1808 r.
obwód pnia w pierśnicy	229 cm
wysokość	11 m
współrzędne geograficzne	51°08'03.4"N 20°06'26.7"E w zapisie dziesiętnym: 51.134278, 20.107417
szczegóły lokalizacji	Przy budynku Oficyny dworskiej w zespole dworskim przy ul. Zamkowej w Fałkowie
opis drzewa	Drzewo jednopniowe, dwuprzewodnikowe. Pień posiada ubytek otwarty bocznie w miejscu utraconej odnogi od strony zachodniej. Korona kulisto-stożkowata, dość regularna, na wysokości 3-4 metrów Cis posiada martwicę po utraconym pierwotnym wierzchołku. Obecnie drzewo posiada kilka wierzchołków. Witalność okazu jest dobra. Siedlisko jest słoneczne, osłonięte od wiatru.

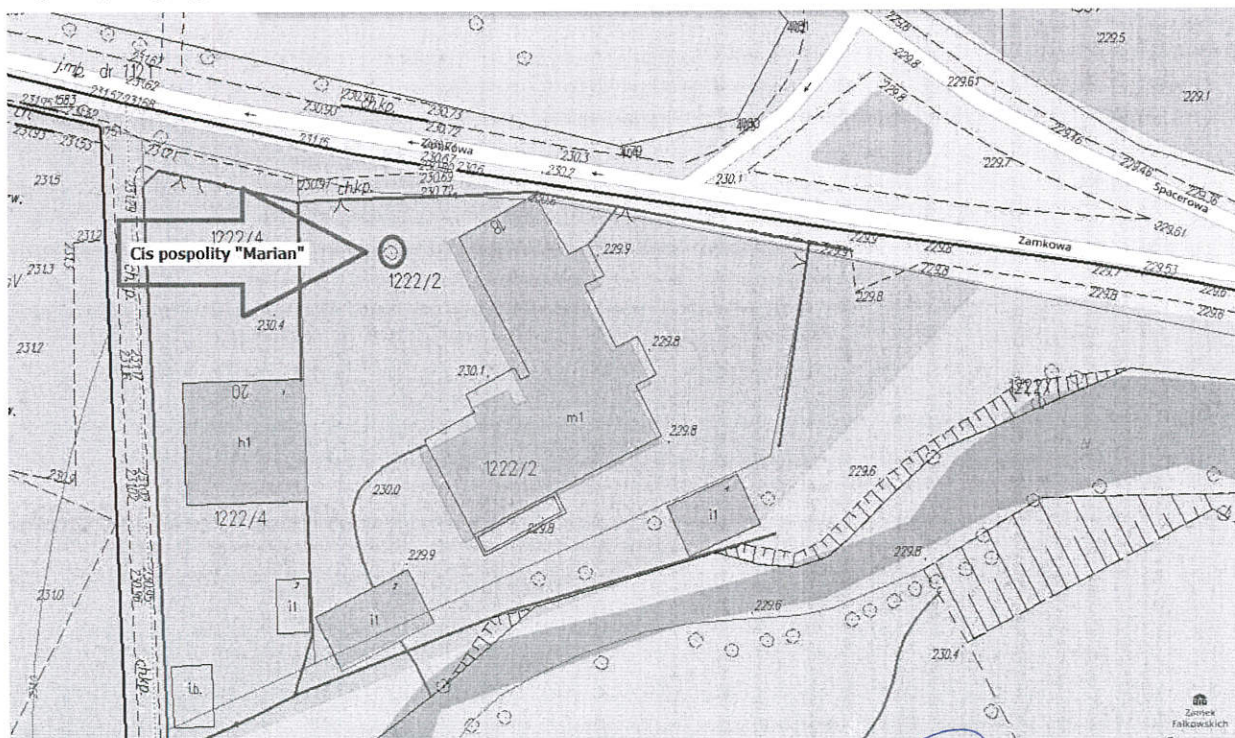

Cis pospolity „Marian” – widok korony i pnia

POŁOŻENIE POMNIKA PRZYRODY – Cis pospolity „Marian”

Przy budynku Oficyny dworskiej w zespole dworskim przy ul. Zamkowej w Fałkowie, działka nr ewid. gr. 1222/2 obręb Fałków

współrzędne geograficzne: 51°08'03.4"N 20°06'26.7"E (w zapisie dziesiętnym: 51.134278, 20.107417)

Cis pospolity „Marian” – lokalizacja pomnika przyrody

**PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY**
Piotr Gonerka
Piotr Gonerka

Załącznik Nr 4 do uchwały Nr XXVI/146/2026

Rady Gminy w Fałkowie

z dnia 27 lutego 2026 r.

w sprawie ustanowienia pomników przyrody ożywionej

Lokalizacja: Czermino, ul. Kościelna, działka nr ewid. gr. 1372 obręb Czermino.

nazwa własna drzewa	„Mikołaj”
gatunek (nazwa polska)	dąb szypułkowy
gatunek (nazwa łacińska)	<i>Quercus robur</i>
rok pochodzenia (na podstawie badań Świdrem Presslera)	1896 r.
obwód pnia w pierśnicy	382 cm
wysokość	26 m
współrzędne geograficzne	51°06'27.6"N 20°02'05.5"E w zapisie dziesiętnym: 51.107667, 20.034861
szczegóły lokalizacji	Na parkingu zlokalizowanym w miejscowości Czermino przy kościele p.w. Nawiedzenia Najświętszej Marii Panny i św. Mikołaja bp – w zespole kościoła parafialnego – ul. Kościelna – działka nr ewid. gr. 1372 obręb Czermino.
opis drzewa	Drzewo jednopniowe, dwuprzewodnikowe. Rozwidlenie główne U-kształtne, stabilne, zlokalizowane na wysokości 5 metrów. Na wysokości rozwidlenia rana ze zgnilizną twardą po odciętym konarze od strony parkingu. Pień pełny, zdrowy, zbieżysty, bez uszkodzeń. Konary zdrowe. Korona lekko asymetryczna. Witalność pozostaje względnie dobra.

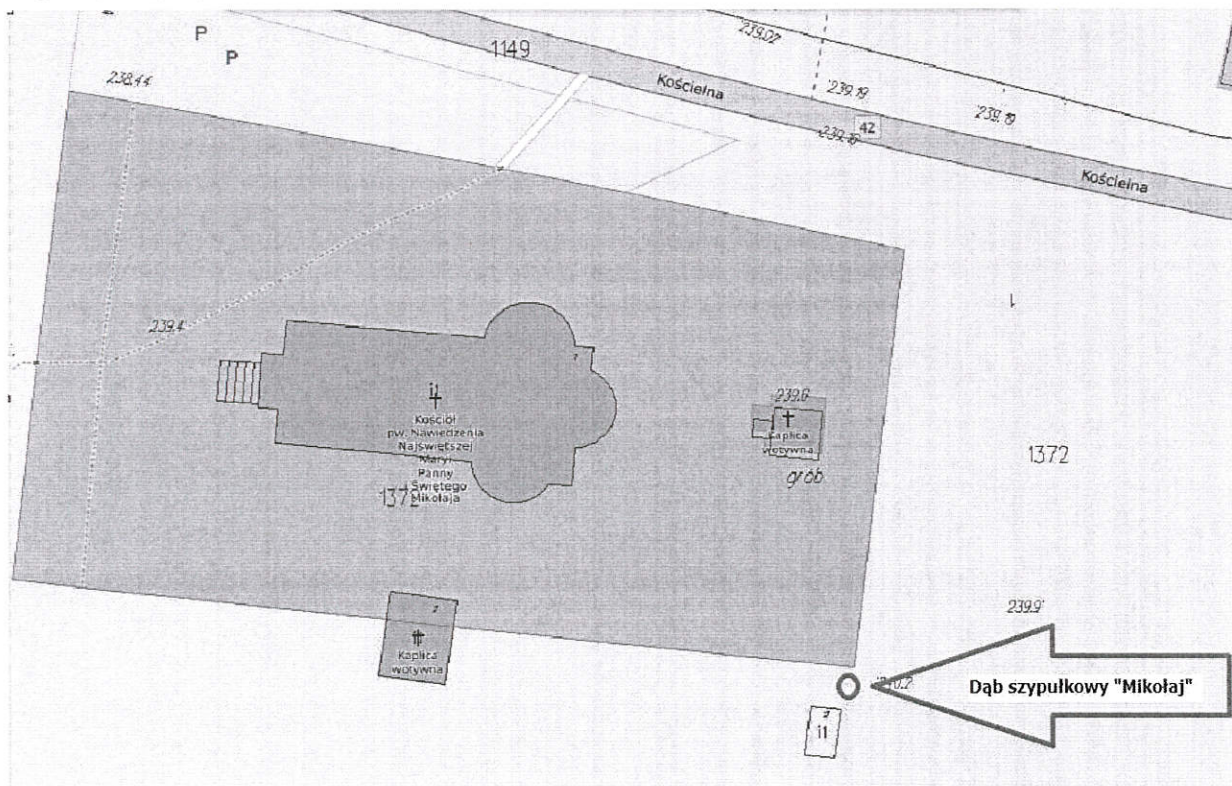

Dąb szypułkowy „Mikołaj” – widok korony i pnia

POŁOŻENIE POMNIKA PRZYRODY – Dąb szypułkowy „Mikołaj”

Na parkingu zlokalizowanym w miejscowości Czermino przy kościele p.w. Nawiedzenia Najświętszej Marii Panny i św. Mikołaja bp – w zespole kościoła parafialnego – ul. Kościelna, działka nr ewid. gr. 1372 obręb Czermino.

współrzędne geograficzne: 51°06'27.6"N 20°02'05.5"E (w zapisie dziesiętnym: 51.107667, 20.034861)

Dąb szypułkowy „Mikołaj” – lokalizacja pomnika przyrody

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Piotr Gonerka
Piotr Gonerka

Załącznik Nr 5 do uchwały Nr XXVI/146/2026

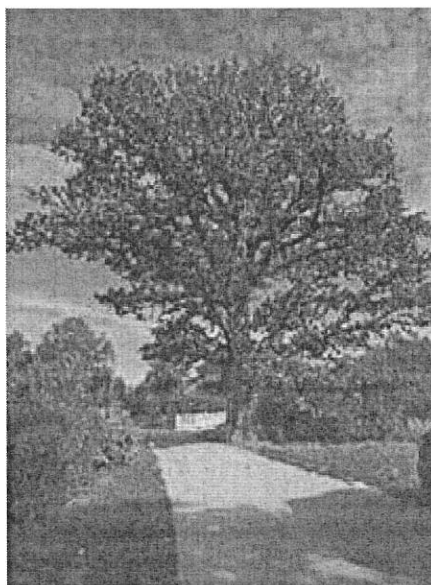
Rady Gminy w Fałkowie

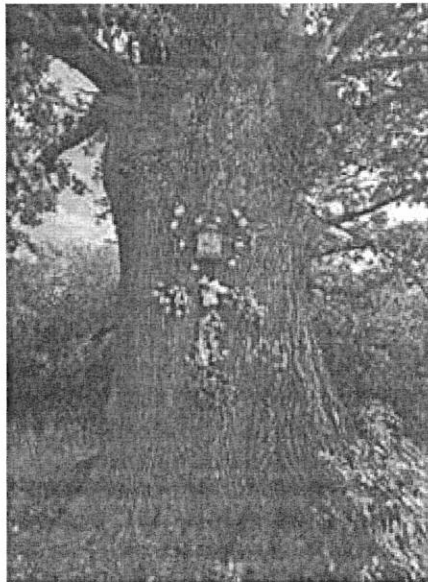
z dnia 27 lutego 2026 r.

w sprawie ustanowienia pomników przyrody ożywionej

Lokalizacja: Starzechowice, działka nr ewid. gr. 695 obręb Starzechowice

nazwa własna drzewa	„Stach”
gatunek (nazwa polska)	dąb szypułkowy
gatunek (nazwa łacińska)	<i>Quercus robur</i>
rok pochodzenia (na podstawie badań Świdrem Presslera)	1825 r.
obwód pnia w pierśnicy	570 cm
wysokość	26,5 m
współrzędne geograficzne	51°10'19.4"N 20°05'13.9"E w zapisie dziesiętnym: 51.172056, 20.087194
szczegóły lokalizacji	Na terenie miejscowości Starzechowice, w pasie drogowym drogi gminnej – działka nr ewid. gr. 695 obręb Starzechowice.
opis drzewa	Stary przydrożny dąb o pojedynczym, zbieżystym pniu. Pień z niegroźnym ubytkiem przykorzeniowym od strony wschodniej. Odziomek posiada blizny po dawnych uszkodzeniach, zaś jego obecny stan należy ocenić jako bardzo dobry. Korowina jest żywotna na całym obwodzie pnia. Konary bez uszkodzeń. Rozwidlenia stabilne. Korona dość wyniosła, regularna, wieloprzewodnikowa z zaznaczoną główną osią. Witalność drzewa jest bardzo dobra. Na pniu znajduje się kapliczka i krzyż, które na bieżąco są dekorowane kwiatami.

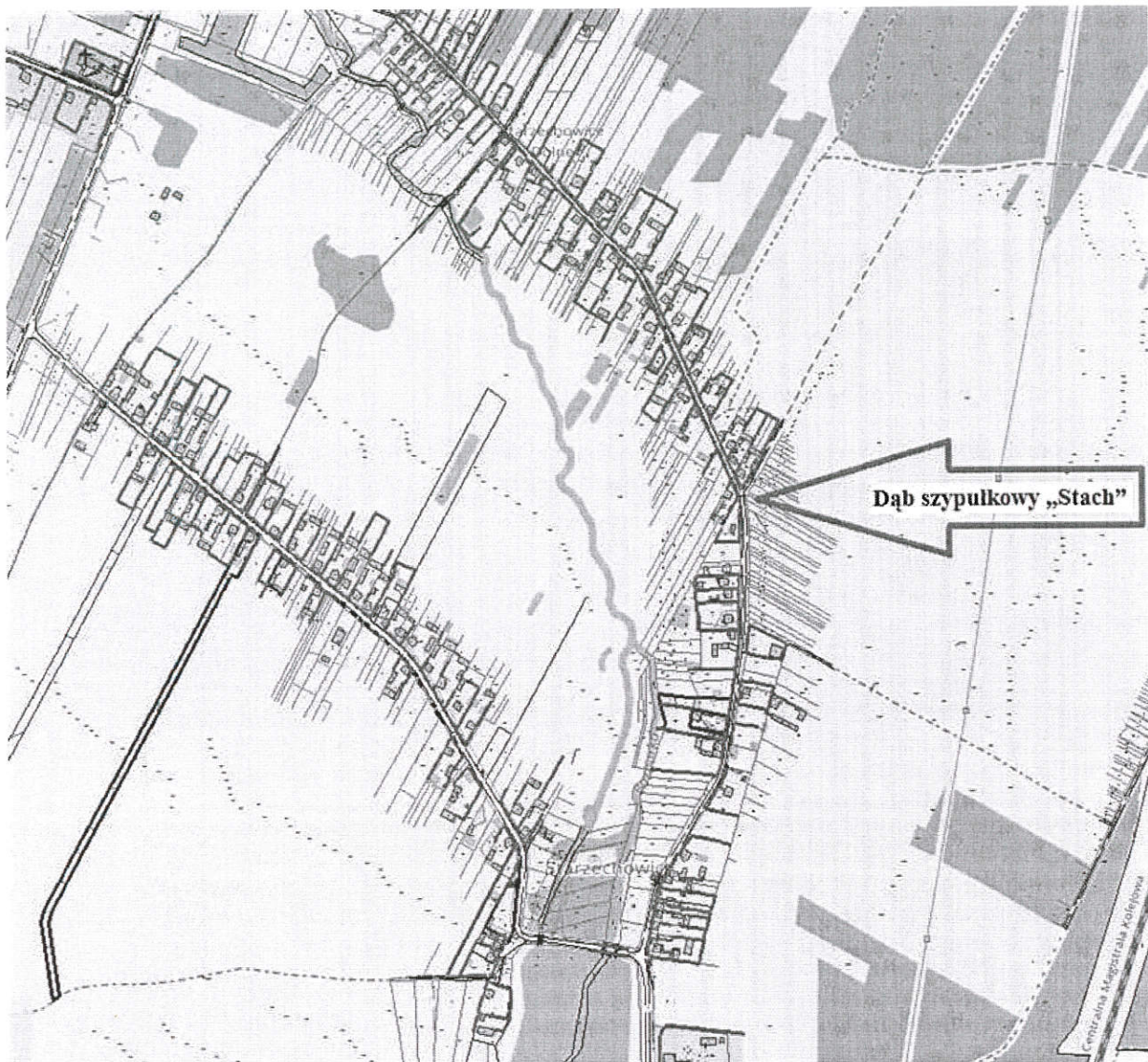

Dąb szypułkowy „Stach” – widok korony i pnia

POŁOŻENIE POMNIKA PRZYRODY – dąb szypułkowy „Stach”

Na terenie miejscowości Starzechowice, w pasie drogowym drogi gminnej – działka nr ewid. gr. 695 obręb Starzechowice.

współrzędne geograficzne: 51°10'19.4"N 20°05'13.9"E (w zapisie dziesiętnym: 51.172056, 20.087194)

Dąb szypułkowy „Stach” – lokalizacja pomnika przyrody

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Piotr Gonerka
Piotr Gonerka

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 z późn. zm.) formami ochrony przyrody są między innymi pomniki przyrody.

W myśl art. 40 ww. ustawy, pomnikami przyrody definiuje się pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie.

Drzewa proponowane do objęcia ochroną prawną to największe i najstarsze okazy dendroflory w gminie Fałków. Znajdują się w wysoce zadawalającym stanie zdrowotnym oraz zasługują na otoczenie szczególną opieką. Proponowane na pomniki przyrody drzewa spełniają wszystkie kryteria zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 4 grudnia 2017 r. w sprawie kryteriów uznawania tworów przyrody żywej i nieożywionej za pomniki przyrody (Dz. U. z 2017 r. poz. 2300) predysponujące do nadania tej formy ochrony.

Zgodnie z art. 44 ust. 1 cytowanej wyżej ustawy, ustanowienie pomnika przyrody następuje w drodze uchwały rady gminy. Podjęcie niniejszej uchwały zwiększy liczbę drzew o statusie pomnika przyrody w gminie. W uchwale określono zasady wykonywania działań w ramach czynnej ochrony pomników przyrody oraz zakazy wybrane spośród katalogu zakazów wymienionych w art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Piotr Gonerka
Piotr Gonerka